

II. forduló

ZENÉS IDŐUTAZÁS

1. Az alábbi ismertető Kecskemét zenetörténetéről szól. Az idő elteltével bizonyos szavak eltűntek a szövegből. Feladatotok az lesz, hogy a felkínált lista kifejezéseit beillesszék a megfelelő helyre.

„A világi zenélés legrégebbi adatai a török hódoltság utolsó éveiből, a kuruckorból maradtak fenn. Mindenféle hadak átjáróháza volt Kecskemét, így nem csoda, ha katonasággal, hadnépek mulatságaival kapcsolatosak a korai emlékek. A városi társadalom mindennapjainak, méginkább ünnepeinek zenei gyakorlatában a katonazenének jutott fontos szerep. 1835-től a város közepén lévő mocsaras terület, disznófüröszttö helyén szép sétányt hoztak létre, hogy a munka után pihenni vágyó kecskeméti polgárok ott felüdülést találjanak. 1844-ből részletesebb leírása maradt fenn a sétánynak, amelyet a Déllő mocsár helyén létesítettek. A 6, 8 és 10 sor fák között számos nyughellyel kínálóznak, alsó vége felé egy hangárda vagyis hangadomb emelkedik, hol vasárnapokon és más ünnepélyes napokon az itten szállásoló ezred hangászkara gyönyörködteti az ottan sétálókat.”

Lista: Déllő mocsár, hadak, hangadomb, katonazenének, kuruckorból, hangászkar, disznófüröszttö, mulatságaival, zenei, világi

10 pont

2.

- a.) A 18-19. században a katonazenének sajátos stílusát képviselte a verbunkos. Mi sem bizonyítja ezt jobban egy népdal, mely úgy kezdődik, hogy Kecskemét is kiállítja nyalka verbunkját.

Ki és hol gyűjtötte az ismert dalt?

Találjátok ki a betűkavalkádból!

A K B Á L B T É R Ó

U A T R

BARTÓK BÉLA

TURA

2 pont

b.) A verbunkosról, a magyar táncról tudósít az a kiadvány, melyet 1837-ben a református kollégium egyik diákja állított össze: DALLOS KÖNYVECSKE

A városnak leghíresebb-hírhedtebb mulatóhelye volt: CZIMBALMOS CSÁRDA

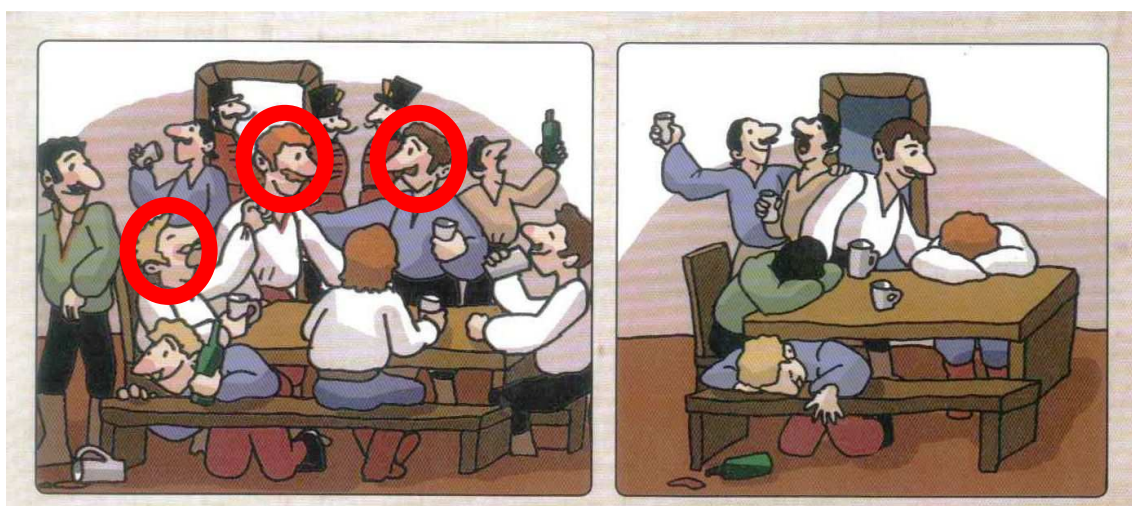
Ha a dominókat helyes sorrendbe rakjátok, megkapjátok a válaszokat. (Ne tévesszen meg benneteket a régi helyesírásmód.)

* kiindulópont

S	V	*D	E	L	N	K	O	E	K	A	C	L	S	Y	Ö
A	C	C	A	I	O	D	B	S	L	Z	Á	M	R	S	M

2 pont

c.) Karikázzátok be az első képen, hogy kiket sikerült betoborozni!

3 pont

3. A 18. század elején nagyon kevés a zenész név Kecskeméten. Később a zsellérek, pásztorok, gazdálkodó és iparos polgárok soraiban találkozunk zenére utaló családnevekkel. A rajzok alapján fejtsétek meg ezeket a vezetékneveket!

Dobos

Dudás

Hegedűs

Cimbalmos

4 pont

4. Híres kecskeméti népszokások voltak a kántálás, a lakodalmás, a siratás, a farsangolás, a szüret. A disznótor is nagy multságokat hozott. Dr. Kálmán Lajos A Kecskemét környéki népdalkincs kistükre c. gyűjteményében találtak egy gyerekeknek való disznótori kántálót. A dal szolmizációját megadjuk, ez alapján keressétek ki a könyvből az éneket, és írjátok le a szövegét!

sz f m f sz sz l sz sz l

Eljöttünk mi kántálni, kántálni,

sz f m f sz sz l sz sz l

Disznó farkát húzgálni, húzgálni,

sz sz sz l sz f m r sz f m r d d d d

Én is fogtam fülét, farkát, nekem is hát
egy darabkát.

3 pont

5. Melyik volt az a jellegzetes kecskeméti zenés multság, melyet a várostól délnyugatra álló Sarlós Boldogasszony vagyis Mária kápolna mellett húsvét hétfőn tartottak? Fejtsétek meg a betűrejtvényt!

M + MA + US – HAD + FOLYADÉK + S
(OLVASSÁTK ÖSSZE!) (SZINONIMÁKAT KÉRÜNK!)

EMMAUS-SEREGLÉS

2 pont

6. Az alábbi dal kitalálója az a híres kecskeméti polgár, aki 1848-ban a város polgármestere volt.
Ki volt ő? Hajagos Illés

II. *Lassú.*
p
 A sze-re-lüm szép vi-lá-ga Kö-kény szö-med
 fény-su-gá-ra, Ha e su-gár fe-lém ra-gyog,
 Én ö-rök-re hol-dog va-gyok.

2 pont

7. Zenés séta Kodály városában

- a.) A Kodály-emléktábláról készült fotót feldaraboltuk, de egy mozaikkal több van a kelletténél. Karikázzátok be a felesleges képrészletet!

"... ENGEM SZIVÉBE
FOGADOTT KECSKEMÉT."

ÉS MUNKÁSSÁGÁVAL AZ EGYETEMES
RI KULTURÁT GAZDAGITOTTA.
KECSKEMÉT VÁROS TANÁCSA 1967.

GYÓGYSZERÉSZ,
A HOMOKI SZŐLŐTELEPÍTÉS ÚTTÖRŐJE,
KIVÁLÓ KÖZÉLETI SZEMÉLYISÉG.

KODÁLY ZOLTÁN

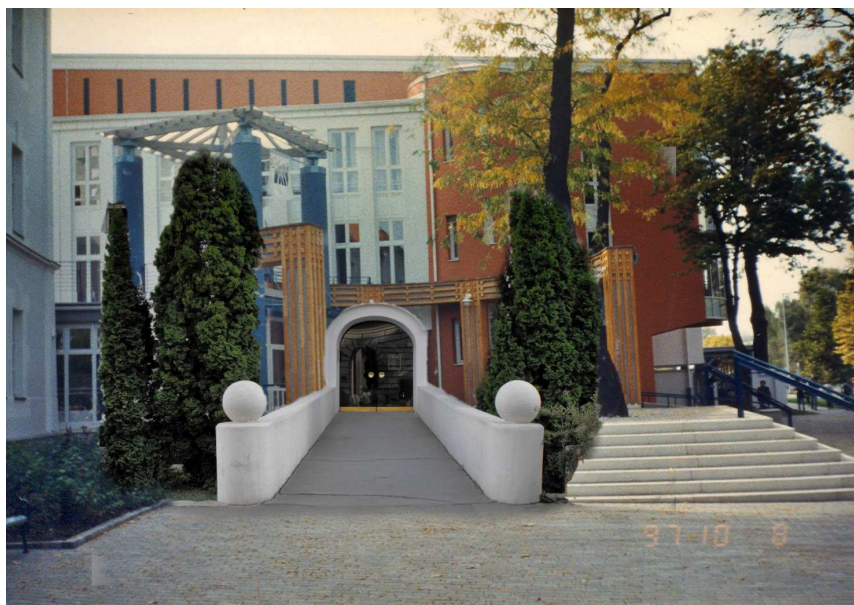
ITT SZÜLETETT
1882 DECEMBER 16 - AN

ZENESZERZŐ, AKI A MAGYAR NÉPDALT AZ
EGÉSZ VILÁG ALTAL CSODÁLT KINCSTÜNKKÉ
TETTE ÉS MUNKÁSSÁGÁVAL AZ EGYETEMES
EMBERI KULTURÁT GAZDAGITOTTA.

2 pont

b.) Melyik két híres épületet ismeritek fel a képmontázsról?

1. Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézete

2. Kecskeméti Ének-Zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Alapfokú Művészeti Iskola

2 pont

c.) Milyen nevezetes eseményre készült a Psalmus Hungaricus emlékmű?

Kodály születésének 125. évfordulójára.

Hogy hozható kapcsolatba Kodály Zoltán és Kecskeméti Végh Mihály?

Kecskeméti Végh Mihály fordította az 55. zsoltárt, mely Kodály művének szolgált alapjául.

4 pont

d.) Öt kérdés Kecskemét szülöttjéről:

- Kecskemét melyik részén született Kodály Zoltán? vasútállomás
- Melyik templomban keresztelték meg a zeneszerzőt? Nagytemplom
- Mikor költöztek el Kecskemétről? (év/hónap) 1883. május
- Mely évben látogatott először Kecskemétre Kodály? 1930
- Mi volt a címe Illyés Gyula köszöntő versének, melyet a költő Kodály 80. születésnapján olvasott fel? Bevezetés egy Kodály hangversenyhez

5 pont

e.) Kecskemét muzsikus jelesei

Kiket ábrázolnak a képek?

M. Bodon Pál

Vásárhelyi Zoltán

Milyen kapcsolatban volt a két híres személlyel Kodály Zoltán?

M. Bodon Pállal együtt járt Kodály a Zeneművészeti Főiskolára.
Vásárhelyi Zoltán Kodály egyik legtehetségesebb tanítványa volt.

6 pont

8. Kecskemét zenés jelene

Rakjatok rendet a képek és az elnevezések között! Párosítsátok a betűket a számokkal!

1.

2.

3.

4.

5.

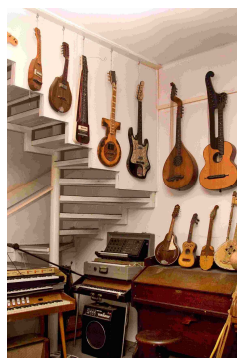
6.

7.

8.

9.

A.) KECSKEMÉTI SZIMFONIKUS ZENEKAR	5
B.) HEGEDŰS EGYÜTTES	7
C.) AURIN LEÁNYKAR	6
D.) LESKOWSKY HANGSZERGYŰJTEMÉNY	8
E.) BOHÉM RAGTIME	2
F.) CANTUS NOBILIS KÓRUS	4
G.) ARS NOVA ÉNEKEGYÜTTES	9
H.) KECSKEMÉTI NÉPTÁNCEGYÜTTES	3
I.) CSÍK ZENEKAR	1

9 pont

Székelyné Kőrösi Ilona: Kecskeméti évszázadok

1. Egészítsétek ki a szöveget!

„A török hódoltság utolsó éveiben sokat szenvedett Kecskemét. 1677-ben éhínség, 1678-ban tűzvész és pestisjárvány pusztított.”

3 pont

2. Hány köpönyeget kért Rákóczi 1703 őszén Kecskeméttől? 600

1 pont

3. Miért maradt fegyveres védelem és fegyverforgató férfiak nélkül Kecskemét 1707. április

2. éjjelén? Előző nap olyan értesüléseket szereztek, hogy Nagykőröst rácbetörés fenyegeti.

Ezért Szűcs Istók kecskeméti hadnagy egész csapatával Nagykőrös segítségére sietett.

2 pont

4. Milyen szöveg állt az 1742-ben emelt Szentháromság szobor homlokzatán? Folytassátok a mondatot!

„Kecskemét mezőváros lakosai kegyes fogadalomból emeltették a ragályos dögvésztől megmenekülésük emlékére.”

2 pont

5. A reformkor idején kik voltak városunk jeles diákjai? (6 nevet kérünk!)

Jókai Mór, Petőfi Sándor, Katona József, Táncsics Mihály, Klapka György, Horváth Mihály

3 pont

Ajánlott irodalom:

1. Bács-Kiskun megye múltjából IX. Szerkeszti: Iványosi-Szabó Tibor (Adatok Kecskemét zenetörténetéhez)
2. Heltai Nándor: Kodály Zoltán és szülővárosa, Kecskemét
3. Dr. Kálmán Lajos: A Kecskemét környéki népdalkincs kistükre
4. Székelyné Kőrösi Ilona: Kecskeméti évszázadok (20-40.o.)

Beküldési határidő: 2014. január 8.

Jó munkát kívánunk!